

5529 2. Beh. af Forstl. t. Besl. vedf. Statsregnsk. for Finantsaaret 1870—71.

5530

720 Pds. Hammer, Blæsten (Blæseværket) frasæt, som vi for flere Aar siden med en 518 Pds. Hammer have faaet, nemlig 90 Hammer- eller 30 Pundulslag pr. Minutet, Blæsten frasæt", og de attesterede dernæst det næsten Utrolige, nemlig, at i den lange Tid af 5 Maanedes, i hvilken denne Mand havde fyret under Dampmaskinen, var der ikke brugt mere end 9, siger og skriver ni Tønder Kul; alt det øvrige Brændsel var Smedegæs og Spaanaffald. Kullene bleve veiede til en Vægt af 19 Pbd. 12 Pd.; saa nøiagtig var Prøven. Dette bragte Modstanderne af denne Indfyrringsmaade til offentlig Laushed, og Manden sad i ubindret Virksomhed derved indtil Aaret 1849, altsaa i 7 Aar derefter. Da blev han, uden nogen Foranledning fra sin Side, beordret fra denne, jeg kalder den, ansvarfulde Stilling, og sat over i Smedeværkstedet til Arbejde som simpel Smedesvend, og det viste sig da — jeg anfører det netop, fordi nu fremkommer Modsetningen — det viste sig da, at Affaldsbunken paa Holmen steg i en ganske utrolig Grad. Man greb da til det Middel, at man folgte af den underhaanden til Maskinfabrikant Andersen paa Gamle Kongevej til en Pris af 4 $\frac{1}{2}$ p. lb., men da denne Mand ikke kunde bruge den store Masse, som fremkom, besluttede man sig i 1854, altsaa 4 Aar efter, til at sælge Affaldet ved offentlig Auktion, og da indbragte det fra 28 $\frac{1}{2}$ til 31 $\frac{1}{2}$ p. lb., og samtidig kaldte man denne Mand, som man havde ansat i Smediens Værksted fra 1849, tilbage igjen, og han kom atter til at indtage sin Stilling og brugte paany Affaldet. Denne Beskjæftigelse beholdt han til 1862; da Styrtningen foregik fra Sammelholm til Nyholm, og jeg anfører dette, fordi man vil se af Statsrevisionens Betænkning, at ved den Opmaalning, som blev foretagen i 1864, fandtes der et Overskud af 4,400 Ld. Heraf haaves en til Bisshed grændsende Formodning om, at der var et ikke lidet Overskud tilfede fra den Tid, da han besjærgede Indfyrringen. Nu derimod, 5 Aar efter, findes der en Underbalance af 10,334 Tønder, og siden den Tid har man albeles ugenert paa Holmen brugt af dette Affald til Gyld. Denne min Fremstilling, tror jeg, vil overbevise de Herrer om, at der i alt Fald er stor Sandsynlighed for, at Underbalancen er fremkommen succesfuld fra 1864 til 1870, og dernæst, at det for Fremtiden vilde være til Besparelse for Statskassen, dersom det maatte tillades denne Mand at aflægge endnu en Prøve, og, om den giver et gunstigt Resultat, det da maa tillades ham at oplære yngre Mænd i at

bruge den af ham i en saa lang Aarvække fortsatte Indfyrringsmethode. Dernæst maa jeg bemærke, at i Aarene 1864—70 lod denne Mand det ikke hengaa i Laushed, men han henvendte sig gjentagne Gange til flere af Værkets højere Officerer, men det var jo naturligt, at de ikke toge noget Hensyn til, hvad en simpel Smedesvend havde fremsat overfor dem, og da det ikke hjalp var det, at Manden henvendte sig til mig om at fremdrage det i Thinget, for at der dog mulig endnu engang kunde gives ham Leilighed til at bevise Rigtigheden af hans Paastand om, at dette Brændsel med stor Fordel kunde bruges. Jeg skal ikke indlade mig paa en videre Fremstilling af, hvad der fulgte paa for denne Mand, fordi han satte mig ind i Forholdet og tilloed mig at fremdrage det her, men jeg skal dog sige saa meget, at hvis Generalauditøren, som man ser af Beretningen, ikke var traadt imellem og havde fraaadedt nogensomhelst Rigsret mod denne Mand, var han i alt Fald af Chefen ved Værket bleven truet med en meget voldsom korporlig Straf, fordi han efter denne Mand's Udsagn havde overtraadt en Bestemmelse i Loven, der siger, at Sagen ved Holmen fast Ansat maa meddele Nogetsomhelst af, hvad der foregaar ved Holmen, uden til sin nærmeste Joresatte. Jeg fremhæver dette, fordi det vil være et Vidnesbyrd om, paa hvilken Maade man forstaar at holde Mt., hvad der foregaar paa Holmen, som en lukket Bog. Denne Mand, mine Herrer, har nu søgt og erholdt sin Afked, han er nu en fri Mand som vi Andre. Han agter om saa Dage at indgaa til Marineministeriet med et Andragende om, at der maa gives ham Leilighed til albeles uegennyttig at konstatere, at han er i Stand til at benytte det af mig omtalte Materiale paa den angivne Maade, og naar jeg her fremhæver dette, da er det for gennem Offentligheden at give dette Andragende nogen Vægt, og naar det viser sig, at Manden paany kan præstere, hvad han siger, vil det vise, at det i alt Fald vil være til stor fremtidig Indtægt for Statskassen. — Det næste Punkt, jeg vilde fremdrage, angaar Lømmereopløget. Man vil af Statsrevisionens Bemærkninger se, at der har været indløbet en Sag angaaende Bortskæring af Træ, af Udsøvelse af samme og meget Andet, og naar man ser Dommen, saa hedder det dert, at denne Sag er bleven indløbet ved Skrivelse fra Chefen for Orlogsværket. Jeg vil her kun gjøre opmærksom paa, at den, der har indstillet Sagen, er ganske vist Chefen, men de, der have foranlediget, at Sagen er bleven indstillet ved at indgive en Klage til den kombinerede Ret, ere tre